

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.

România și străinătate:

Pe anŭ 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N° 239.

Mercuri 12 (24) Decembrie

1884.

Sêrmâne Ardélŭ, țeră frumôsă!

Brașovŭ 11 Decembrie.

Mai ȃilele trecute ne impută unŭ ȃiarŭ guvernamentalŭ din Clușŭ, că de ce pomenimŭ totdeuna Ardélulŭ deosebitŭ de Ungaria.

Se vede că memoratulŭ ȃiarŭ trăsese în credința, că de când boerii unguresci ardeleni, seduși de promisiunile celorŭ din Ungaria, au decretatŭ uniunea necondiționată, Ardélulŭ nu mai există.

Adevêratŭ, că dela 1867 încôce, în actele publice ale administrației unguresci abia se mai face amintire de „părțile Ardelene,” despre Ardélŭ ca conceptŭ geograficŭ nici pomenire nu mai este.

Acêsta însă nu împedecă, ca Ardélulŭ să existe mai departe nu numai în memoria locuitorilorŭ săi, ci și de faptŭ.

Ce se atinge de noi Românii, nici să fi vrutŭ n'amŭ fi pututŭ să uitămŭ măcarŭ unŭ singurŭ momentŭ, în cursulŭ acestorŭ 17 ani din urmă, că ne aflămŭ în Ardélŭ.

Amŭ avutŭ multă vreme unŭ comisarŭ re-gescŭ pentru Ardélŭ, amŭ avutŭ și avemŭ stări și legi excepționale ardelene: lege deosebită electorală, lege deosebită de presă ș. a. ș. a. Suntemŭ în fine noi, majoritatea absolută a populației acestei țeri, supuși unui sistemŭ de prigo-nire cu totul parțialŭ și organele administrative nu mai puținŭ ca presa maghiară sciu face și facŭ totdeuna deosebire între „valachii transilvănieni” și ceilalți „valachi” din „patria comună.”

Astfelŭ, chiar să nu fi fostŭ noi Românii decisiŭ de a luă în apêrare drepturile străvechi autonome ale acestei țeri, n'amŭ fi pututŭ să uitămŭ de Ardélŭ. Trebuia să ne aducemŭ aminte de elŭ la fiecare pasŭ, căci miseria în care geme aȃi poporulŭ nostru, deși nu isvorește numai din Ardélŭ, totuși nu se pôte despărți de acestŭ conceptŭ geograficŭ.

Insê abstragêndŭ cu totul dela noi Românii, talpa țerii, memoria Ardélului se păstrează destulŭ de viu, numele acestei nenorocite țeri se pronunță destulŭ de desŭ chiar de cătră Maghiarii ardeleni. Reminiscințele lorŭ din trecutulŭ acestei țeri nu sunt atâtŭ de dureroase, ca ale Rotuânilorŭ, și nu numai odată când se sêmtŭ înlăturați și ignorați de cătră Maghiarii din Ungaria, când își sunt consci de rolulŭ umilitorŭ ce lŭ au, ca a cincea rôtă la carulŭ statului ungarŭ, ottéză adêncŭ după sêrmanulŭ Ardélŭ, țeră frumôsă!

Nu mai înoape îndoielă, că Maghiarii ardeleni sunt aȃi desamăgiți! Situațiunea Ardealului dela 1865 încôce nu s'a schimbatŭ întru nimicŭ în favôrea maghiarismului, dêr Ungurii ardeleni au devenitŭ adevêrate slugi a celorŭ din Ungaria și trebuie să cerșescă și ei câte unŭ postulețŭ cu pâlăria în mână pe la ușile domnilorŭ celorŭ mari din Peștă.

Odinioră se lășea din Ardélŭ renumele unorŭ eroi ca Huniade, Bethlen și Rakoczy — ér astăȃi i-a mai rămasŭ numai renumele, că dă contingentulŭ celŭ mai mare de mameluci. Odinioră se cântă marșulŭ lui Huniade și Rakoczy — astăȃi resună numai trista melodiă a lui Banffy Dezső, Császár Balint ș. a.

Cu aceste cuvinte întroduce ȃiarulŭ „Arad és Vidéke”, despre care ne spune o fôia din Clușiu, că este escelentŭ redactatŭ, unŭ articolŭ

despre Ardealŭ. Elŭ conține unele pasaje remarcabile pentru noi. Aprobândŭ atitudinea lui Ugron Gabor, care voiesce a câștigă pe Ungurii din Ardealŭ pentru partida independenței și cea dela 1848, numitulŭ ȃiarŭ face următoarele reflecțiuni:

„Sêrmâne Ardélŭ, țeră frumôsă! Despre tine a cântatŭ Kazincy: „Liberŭ rêsnuflă acum frumosulŭ Ardélŭ.” Dêu n'ar mai cânta așa, dacă ar trăi aȃi și ar vedea, cum a înjugatŭ spiritulŭ erei lui Tisza viața ta publică-politică, cum a coruptŭ societatea ta cea massă de aventurieri politici, cari s'au băgatŭ în serviciulŭ guvernului actualŭ spre ași caută pâne sêu și din pofta de a domni. Patriotului i se scaldă ochii în lacrimi, i se întunecă mintea, când vede ce au făcutŭ din acêstă țeră atâtŭ de frumôsă. Poporulŭ ei devine din ȃi în ȃi mai sêracŭ și mai ignorantŭ. Se dedă la jugŭ și devine nesimțitorŭ față cu libertatea. Elŭ găsește starea sclăviei din ȃi în ȃi totŭ mai naturală.”

„Ceea ce este însă și mai tristŭ, împreună cu inteligența maghiară se pustiesce și poporulŭ maghiarŭ. Și totuși dela acestŭ poporŭ depinde cestiunea, decă Ardélulŭ să fie Ungariă, ori o parte integrantă a Daco-României, care acum este numai unŭ visŭ, dêr ușorŭ pôte deveni realitate! Nici că suntemŭ pesimisti extremi, decă ne tememŭ, că vomŭ perde Ardélulŭ totŭ așa precum amŭ pierdutŭ Slavonia și Croația.”

„Pentru starea tristă a Ardélului nu putemŭ trage la rêspondere decâtŭ numai guvernulŭ și partida lui. Acestŭ guvernŭ nu are nici o grijă de Ardélŭ. Înaintea lui Ardélulŭ, există numai pentru aceea, ca să pôtă galvanisa spre o nouă viață pe acele celebrități ruginite, pe cari curentulŭ mai puternicŭ alŭ opiniunii publice din Ungaria le-a suflatŭ de pe scena politică, câștigându-le câte unŭ mandatŭ în câte unŭ cercŭ electoralŭ obscurŭ.”

„Și cronică alegerilorŭ din Ungaria, conține esperințe destulŭ de triste, dêr de o sută de ori mai deprimetóre suntŭ acelea ce ni le-au adusŭ alegerile din Ardélŭ. Ceea ce la noi este la ordinele ȃilei numai în comitatulŭ Hont și Aradŭ, în Ardélŭ este o stare permanentă și de o măsură potențată. Dêr relațiunile devinŭ și mai dureroase prin acea împejurare, că în Ardélŭ nu există opiniune publică tare, care să se opuiă acestui curentŭ. Noi putemŭ încă speră, că lucrurile se vorŭ întôrce spre mai bine, pentru-că la noi suntŭ ômenii independenți, cari primescŭ lupta față cu năsuițele corupetóre ale partidei guvernului, dêr în Ardélŭ nu suntŭ ômenii de sine stătători sêu decă și suntŭ numêrulŭ lorŭ este micŭ...”

„Nu-i ertatŭ, că Ardélulŭ, pământulŭ acesta clasicŭ alŭ ideii de libertate și de independență națională, să rămână și mai departe condamnatŭ la acêstă stare amărită politică. Trebuie să smulgemŭ Ardélulŭ din mocirla corupțiunii politice și sociale, în care s'a cufundatŭ sub ocârmuirea lui Tisza.....”

Și noi suntemŭ de acordŭ cu toția maghiară din Aradŭ în ceea ce privește salvarea Ardealului din noroiulŭ corupțiunii politice și sociale, în care l'a înfundatŭ sistemulŭ actualŭ. Și noi acêsta o dorimŭ și pentru acêsta luptămŭ.

CRONICA POLITICĂ.

ȃiarele unguresci fulgeră și tună în contra instituției juriului presei. Amŭ arêtatŭ în numerile trecute ce păreri are extremistulŭ „Ellenzék” despre modulŭ cum se astupe gurile foilorŭ naționalitățilorŭ. Acum se ridică alte două foi unguresci totŭ din Clușŭ, și încă guvernamentale, în contra juriului presei. „Magyar

Polgar” își exprimă într'unŭ articolŭ de fondŭ necesitatea, d'a se sustrage câtŭ mai curêndŭ juraților verdictulŭ în privința articulelorŭ incriminate. Mai violenți suntŭ microbii dela „Kolozsvári Közlöny.” Sub titlulŭ: „Înaintea tribunalului cu ei!” cere să se încătușeze mâinile presei și ȃice: „Foile valache și sâsesci pornescŭ în contra noastră în fiecare ȃi valuri formale de injurături. Înaintea streinătății ne învino-vățescŭ că suntemŭ sêlbatici și chilălăescŭ după ajutorulŭ consângenilorŭ lorŭ în contra noastră. Pe lângă cele mai imposibile nedreptăți se aruncă 'n drêpta și 'n stânga cu cele mai sêlbactice amenințări. »Sê fimŭ atenți și sê 'nvêțămŭ din trecutŭ — scriu ele — căci ȃiua rêsbu-nării êrăși se ivesce.» Noi însă le strigămŭ: Nu e nici o lege, care să aducă pe desfrânații la înțelepciune? Nici una. Ne dămŭ silințe, să restabilimŭ concordia, să ne apropiemŭ cu amicitia de Românŭ și de Sasŭ, căci interesulŭ nostru tuturora cere pace; dar foile valache și sâsesci se punŭ între noi și ei ca unŭ pârte despărțitorŭ, ațitările lorŭ iau dimensiuni totŭ mai mari, ele rês-pândescŭ neîncredere și ură. Ceea ce construimŭ aȃi, mâne ele distrugŭ. Ele au deșteptatŭ aspiratiuni, care tôte suntŭ crime în contra ideii de statŭ maghiarŭ. Ele întreținŭ legăturile cu inimizii noștri din afară, cari se fălescŭ în vorbă și în scrisŭ ca maghiarofagi. Ele ocolescŭ și iau în risŭ ordinațiunile. Dacă Densușanu scrie o carte în Bucuresci, din care fiecare rëndŭ sună revoltătorŭ în contra noastră și guvernulŭ ungurescŭ o opresce, foile valache indigene dau ordinațiunii cu piciorulŭ și reproducŭ cartea în foiletonŭ.»

Teroriștii din Clușiu n'au altă durere mai mare, decât ca foilorŭ valache și sâsesci să li se bage pumnu în gură, ca să nu mai aibă nasŭ a da pe față prigonirile.

De când parlamentulŭ germanŭ a refusatŭ principelui Bismark suma cerută pentru unŭ nou postŭ de directorŭ în ministerulŭ de externe, indispozițiunea cancelarului a datŭ ansă la diferite faime. Intre altele se vorbesce, că Bismark are de gândŭ a întreprinde o călătorie mai lungă în sudulŭ Europei și oficioșii descriu acum lucrulŭ așa, ca și când cancelarulŭ prin votulŭ negativŭ alŭ Reichstagului ar fi împedecatŭ de ași căuta de sănătate și a se recrea într'o călătorie, din cauză că n'are destule puteri, care să-lŭ pôtă înlocui în oficiulŭ de externe. O altă versiune spune, că Bismark ar avê de gândŭ a petrece pe nevastă-sa, care suferă de stomacŭ. S'a lășitŭ și faima că dênșulŭ vrea să mêrgă la Parisŭ. C'unŭ cuvêntŭ planurile de călătorie ale cancelarului preocupă multŭ pe politici și diplomații.

Din incidentulŭ votului respingetôrŭ memoratŭ alŭ parlamentului, prințulŭ Bismark a primitŭ adrese de încredere și de aderență din fôrte multe părți. ȃiarulŭ „Post” publică acum o scrisôre, prin care cancelarulŭ mulțămescă pentru aceste doveȃi de încredere ȃicêndŭ, că ele îlŭ încuragiază »de a perseveră în luptă contra partidelorŭ, cari prin neînțelegerile din sinulŭ lorŭ și prin opozițiunea lorŭ contra guvernului amenință unitatea, câștigată cu mari jertfe.»

Scimŭ că între Bulgaria și Serbia există neînțelegeri în privința regulării definitive a granițelorŭ, conformŭ tractatului dela Berlinŭ. ȃilele trecute sora prințului Bulgariei Alexandru luă ea însăși inițiativa spre a stabili o înțelegere între Serbia și Bulgaria și merse în scopulŭ acesta la curtea din Belgradŭ. I-a și succesŭ de a aplană diferențele. Negoțiarile ce au urmatŭ între prințulŭ Alexandru și regele Milan au avutŭ unŭ bunŭ rezultatŭ. Dêr guvernulŭ bulgarŭ a respinsŭ categoricŭ propunerile sêrbesci și n'a făcutŭ nici o contra-propozițiune. Se ȃice că Germania, Austro-Ungaria și Rusia au sprijinitŭ negoțiarile memorate, dêr Mephisto, care a stricatŭ totulŭ, a fostŭ agentulŭ rusescŭ dela Sofia. Nu înțelegemŭ cum guvernulŭ rusescŭ de o parte se declară solidarŭ cu celŭ din Viena și Berlinŭ, pe când de altă parte agenții lui strică tôtă treba. Pentru ecêsta nu mai era de lipsă comedia dela Skiernevice.

Manifestul comitetului albanesă din Dibra.

Comitetul național albanesă din Dibra a adresat Europii următorul apel:

De la epoca congresului din Berlin, fii Albaniei n'au încetat d'a adresa apeluri la bunăvoința și dreptatea puterilor europene, cerându-le a se bucura și ei de aceleși privilegii, pe care Turcia s'a vădit nevoită a le concede popoarelor creștine din peninsula Balcanilor.

Referindu-ne la articolul 23 din tratatul din Berlin, am crezut că o nouă eră de prosperitate și de progres venise pentru nenorocita noastră țară. Noi nu ne putem închipui, că înalta Pörtă ar refusa să asculte de acest ordin, demonstrându astfel că Europa a părăsit Albania în mâna nenorocitei sale sorți. Nu putem crede, că congresul din Berlin ne-a uitat. Din contră credem, că Albania încă e cuprinsă în stipulațiile articolului 23 din tratatul din Berlin. Cu toate acestea, nici una din prescripțiile acestui articol nu s'a executat încă în țara noastră de către guvernul turcesc, care refuză de a asculta de cererile noastre și de a se conforma ordinelor Europii. Prin urmare, guvernul otoman nu mai e guvernul legitim al Albaniei, așa precum ar fi, dacă el ar fi realizat reformele promise. Refuzându să execute aceste reforme, el, din acest fapt, a pierdut drepturile sale de autoritate asupra Albaniei. Existența acestui guvern este o usurpație contrară minții sănătoase, nelegală, funestă. Așadar este datoria noastră, să constituim o putere legitimă și să proclamăm independența noastră.

Acest manifest l'au adresat puterilor Albaniei, ne mai putând suferi despotismul guvernului turcesc, care arestează și exilază pe notabili albanesi, fiindcă ceru să li se indulgă sorțea. Nenorocirea e, că Albaniei sunt divizați din cauza rivalităților religioase și antagonismelor de rasă. Ei sunt divizați în mohamedani catolici și ortodocși de o parte și în Țachi de altă parte. De aci provin și dese agitări, care numai bine nu pot aduce Turciei.

SCRILE DILEL.

Pretorul Marosovszky, directorul gimnaziului Bilmann și profesorul Dengi s'au dus ca comisiune oficială în cancelaria comunei bisericesci române gr. or. din Lugos și au pus mâna pe biblioteca Societății de cultură a studenților români dela gimnaziul de acolo. Fiindcă președintele a declarat, că numai forței va ceda, ușa a fost spartă de un lăcătuș, s'a luat biblioteca după inventar și s'a cărat de acolo.

Misiunea culturală maghiară se ilustră în fiecare zi prin acte de vandalism.

Erăși a sosit în Buda-Pesta un tencu de scrisori dela Ludovic Kossuth. Fericitul, care are favorul de a le ceti mai întâi, este Helfy Ignacz, căruia îi sunt adresate. În scrisoarea din urmă, Kossuth laudă purtarea partidei independente, mai ales aceea a membrilor săi junii, cu ocaziunea desbaterii bugetare, și vorbește într'un mod foarte recunoscător de Ugron Gábor și de Harmann Otto.

Dilele acestea a mers o deputație din Ersek Ujvár (Neuhäusel) la primatul Simor în Strigoni, spre a se plânge, că preotul lor lasă să se cânte unghuresce la liturgiile de dimineață. Obiceiul a fost până acum, de a se cânta în limba slovacă, însă se vede că bieții Slovaci au dat de un așa numit popă „patriotic”, poate că chiar maghiar, care a crezut, că ar fi bine a face sfârșit acestor năsuințe slave în biserică. La roratele (liturgiile de dimineață în postul crăciunului la catolici) din anul acesta deja a lăsat să se cânte unghuresce, ceea ce însă n'a convenit nicicum bisericilor, deorece s'au hotărât să meargă la primatul, ca să ceară să ordone preotului, de a lăsa să se cânte și în viitor în limba slovacă. Nu scim ce rezultat au dobândit Slovaci din Neuhäusel.

În Arad au început a se ține conferințe literare în fiecare Duminică în sala institutului teol. pedag. De asemenea se țin conferințe literare în Sibiu în folosul școlii secundare de fete ce se va înființa.

În seara de 5 Decembrie, MM. LL. Regele și Regina României au asistat, în sala Teatrului național, la balul cu tombolă, organizat în folosul săracilor de societatea de bine-facere „Elisaveta” sub patronajul M. S. Reginei. Majestatele Lor, după ce au fost primite la sosire de d-nii membri ai comitetului societății, în capul cărora se află principele D. Ghika, care a oferit Reginei un frumos buchet de flori, au făcut intrarea Lor în sala balului în mijlocul unei mulțimi compacte ce se înțesa prin parterul și logie teatrului. Re-

presentanții Puterilor străine, d-nii miniștri, mai mulți membri ai corpurilor legiuitoare, diferitele autorități civile și militare erau prezinți la această serbare, la strălucirea și reușita căreia societatea Bucurescilor, luată în diferitele ei trepte, s'a întrecut a contribui, sciind că produsul seratei are a face bucuria săracilor. Tote domnele purtau costumul național, care, prin varietatea colorilor și lucirea ornamentelor, oferea privirea cea mai înveselitoare. Danțurile, între cari s'au executat mai multe jocuri naționale, au fost foarte animate, și tombola, la care au luat parte Majestatele Lor, a avut totuși succesul dorit. Augustii Suverani s'au retras pe la orele 2, er balul a urmat cu multă veselie până la orele 4 din noapte.

Lucas Jauner, care a defraudat peste 2 milioane fl. din casa băncii de escomat austriace, s'a găsit mort în Kierling lângă Viena; s'a împușcat c'un revolver. S'au găsit la el 24 fl. 21 cr. și o scrisoare, în care Jauner învinovățește pe casierul Kuffler, că el e cauza nenorocirii.

După un ordin al împăratului german, oficerii regimentului prusian de husari „Impăratul Francisc Iosif al Austriei” Nr. 16, precum și oficerii regimentului prusian de ulani „Impăratul Alexandru III al Rusiei” Nr. 1, vor purta pe șinorele epoletelor inițialele numelor șefilor lor.

Cu totă desmînțirea dată de „Darmst. Ztg.” prințesa Elisaveta, soția marelui principe Sergiu al Rusiei, se va divorța de bărbatul său și se va întorci în Darmstadt.

D. G. Bozianu, cofetar în Brașov, ne-a comunicat o scrisoare ce a primit din secretariatul cabinetului prințesei de coronă, arhiducesei Stefania, prin care A. Sa își exprimă recunoștința pentru escelele produse de cofetăria ale d-lui G. Bozianu.

Felicităm pe d. Bozianu pentru succesele muncii sale.

Damele din Paris pörtă, atârinate la brățare și ca broșe, „revolvere” în miniatură, în onoarea d-nei Clovis Huges.

Aflăm, că concertul Brassin se va da în sala școlii evanghelice de fetițe, fiind sala dela Nr. 1 deja ocupată. Programa se poate vedea între anunțurile de pe pagina a patra.

Astă seară se va juca la teatrul german pentru a doua oară „Die Africareise”, operetă fantastică în trei părți.

CORRESPONDENȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

Făgăraș, în 18 Decembrie 1884.

Era un timp când nu se mai scria mai nimica din țara Oltului, astfel încât, decât alții nu s'ar fi ocupat de noi, lumea ar fi crezut că suntem cei mai fericiți. Curând după aceea a început însă a răsări câte o corespondență de ici de colo cu scopul de a ne limpedea situația.

Astăzi ne știu toți — cari s'au interesat cât de puțin de sorțea noastră — isprăvile noastre politice și preste totu decădinta morală și materială a poporului lăsat în mâna sorții de aceia, cărora le place la toate ocaziunile a se crede pe sine de conducătorii poporului. — o armă, care o întrebuițeză ca cu atât mai vartos să se-și potă continua gheșeftăria îndreptate chiar în contra acestui popor.

Acest popor, amăgit și speculat de streini și după aceea amăgit și înșelat de fii săi, a început cu încetul a perde credința în existența unui bine, încât fără cel mai mic interes privește situația și se lasă cu totul totu în mâna sorții. Această stare de lucruri a netăcut și mai bine terenul, ca cărturarii noștri, profitându de această nepăsare a poporului, se-și câștigă totu mai mult teren de speculă și ca rezultat al acestei specule putem să numărăm, cu puține excepțiuni, că din nimica astăzi dispun de averi mari.

Pentru binele poporului însă ce-au făcut? Nimica, absolutu nimica! În parte mare au contribuit însă la ruina lui lucrându mână în mână cu inimiciii lui și cu jidăniimea, care și-a făcut din țara Oltului apră o Palestină.

Lucru de mirat este, — de care noi însă nu ne mai mirăm — că decâte ori vre un cărturar fiu al acestui comitat și-a ridicat vocea — pentru de a ocroti pe popor — pentru adevăr și dreptate, a fost persecutat și denunțat ca mare făcător de rele, astfel încât mai curându său mai târziu a trebuit să-și părăsească casa și masa din țara lui și să-și caute pâinea de toate zilele în alte părți....

Poate că nu luăm în mână pēna, și astfel să-mi mai revoc în memorie atâtea suveniruri triste și totodată dureroase pentru noi, decât în ziua de Sf. Nicolae, 17 Decembrie a. c. nu aș fi fost martor unei scene și mai dureroase, întâmplată în biserică noastră gr. ort. din Făgăraș.

Acest scandal provocat în casa lui Dumnezeu încă își are originea în planul nefast al unor domni de ai noștri, ca pe viitor să-și acvireze un om de al

lor în oficiul de protopop în Făgăraș. Planul li s'a sfetit de minune până aci, căci devenind postul de protopop vacant prin resignarea bătrânului protopop, Petru Popescu, — omul mult dorit și așteptat s'a aflat în persoana părintelui Iuliu Danu, parochiu archidieceșan al Metropolei din Sibiu.

Poporul gr. ort. din Făgăraș, îndată ce a înțeles de dimisionarea bătrânului din oficiul de protopop; a înaintat o rugare către Escelea Sa Metropolitană și consistoriul din Sibiu, în care a cerut expresu că, decât se va primi demisiunea bătrânului, dorința lor este, ca îndată să se pună la cale întregirea tractului prin alegere, er nu prin denumire. Rugarea acesta se vede, că s'a trecut cu vederea, căci părintele Danu a venit în Făgăraș, cu un busunar plin de circulari dela Escelea Sa Metropolitană, adresate către preoșimea și poporul nostru tractual, prin care aducându casul la cunoștință îi provocă ca pe viitor să se adreseze în afaceri protopopesci către noul parochiu, acuma administratoru protopopesc.

Nu mult după aceea părintele administratoru îi mai înmână bătrânului protopop un ordin mai înalt, prin care dēnsul, fără de a cere, este ridicat și din postul de preot din Făgăraș, avēnd de a preda toate în seama noului administratoru. Urmarea a fostu că, pelangă totă remonstrațiunea bătrânului protopop și a poporului întregu la Escelea Sa Metropolitană și consistoriul archidieceșan, noul administratoru și-a încercat norocul încă cu două săptămâni înainte, ca să se introducă în parochia. Cu aceea ocaziune fiindu popor tare puțin în biserică, mai numai aderinții dēnsului, nu s'a întâmplat ceva mai demn de însemnat, ci totu s'a mărginit pe lângă obiecțiunile parochianului Neculae Toma: că dēnsii neavēndu nici o cunoștință despre afacerea acesta și că după legile noastre bisericesci nu se pot substitui preoșii fără de a se consulta și voința poporului, așa dēnsul nu-lu pōte recunoșce ca atare până nu se va urma întru toate conformu legii. Pentru acestu resonament legalu, susu numitul parochianu a fostu amenințat cu închisore pe 5 luni și cu acesta s'a finit totu în aceea zi.

Poporul, aușind de acesta, a înaintat de nou o rugare la Escelea Sa Metropolitană, ca să-și revoc ordinul acela, prin care părintele administratoru este demisit parochiu în Făgăraș și totdeodată a pus în vedere Esceleții Sale Metropolitană, că dēnsii nu-lu vor suferi în biserică până când nu se va rezolva cererea lor. Dēr și acesta rămase fără nici un rezultat, căci până în prezentu nu li s'a datu nici un răspuns.

Era dară de prevēditu, că are să se întâmple un scandalu mare în biserică, decât părintele administratoru va mai insistă pelangă parochia. Scandalulu s'a și întâmplat în ziua de Sf. Nicolae, provocat fiindu prin purcederea cea fără de tactu a părintelui administratoru, care basat pe sprijinul sateliților săi a purcesu tocmai ca și când dēnsul ar fi păstorul unei turme necuvēntătoare.

Finindu-se serviciul divin, prim-curatorul a început să vorbească poporului cam cu blāndețe în cauza acestei întregiri neașteptate a parochiei; părintele administratoru a eșit însă ca un atlet în mijlocul bisericii și, dāndu cu piciorul în pământ, a opritu pe vorbitoru, amenințādu-lu cu felu de felu de cuvinte. Atunci întregu poporul ca dintr'o gură a început să-și strige: „Afară! Nouē nu ne trebuesc!” etc. etc. Scandalulu a ajuns la culme, când părintele administratoru a amenințat, că va întrebuița chiar forta armată și totu va fi parochiu în Făgăraș. Această promisiune nerumegată a părintelui administratoru a provocat felu de felu de dialoguri, din cari expresiunile necuviințose în casa lui Dumnezeu încă n'au lipsit.

Scandalulu s'a finit prin aceea, că poporul în fața părintelui administratoru a încuiat ușa și a pre-dat cheia prim-curatorului spre păstrare.

Etă, d-le Redactoru, întâmplări tare neestetice, provocate de aceia cari nici decât n'au intenționat binele poporului lucrāndu în susu și în josu, pentru ca să aducă la cărna unui protopopiatu neglijat tocmai o persoană cu nici un trecut și cu puțină speranță de un viitor.

Durerea noastră este însă cu atât mai mare, cu cât vedem, că pe tinerii noștri deplinu cualificați și cu merite pentru biserică și școlă, îi delatură și astfel îi aduce în desnădājduire.

Tote însă se reduc la acea împrejurare, că nu le place domnilor noștri lumina, căci la lumină se descoperă faptele dēnșilor cele puțin recomandabile.

UNU FĂGĂRAȘANU.

Israeliti romani în America,

Se știe că mai mulți Israeliti au plecat din România în America. „Fraternitatea” primesce în această privință următoarele sciri din Montreal în Canada. Acolo se află un număr însemnat de tineri israeliti Romani veniti din toate unghiurile țării. Unul din ei d. I. B. Weisler, venit de curēndu din Romanu, din locu bacăuanu, a avut nemerita ideă de a provoca pe compatrioții săi a înființa o societate. Spiritul de asociere în America fiind foarte viu și guvernul încurājānd societățile, ea s'a realizat curēndu sub denumirea de „Societatea israelita-romāna Stern” și a căpētat înalta aprobare a guvernului, acordādu-i drepturile unei comunități, adică dreptul de a elibera acte de naștere și de înmormēntare, de a da cununia civilă și religioasă, de a judecă pe membrii, și hotăririile tribunalului ei să fie valabile pentru guvern și executate de autoritățile competente, cum și alte drepturi. Trei-șeci și doi de tineri evrei din România s'au înscrisu deja în această

societate și se vor înscrie de sigur și ceilalți. D. I. B. Weisler s'a ales ca președinte al societății seu mai bine zis al comunității nouă formate. Primul plan al societății e de a realiza un cimitir și o sinagogă, pentru care speră a căpeta ofrande chiar din România.

Atentatul dela Niederwald.

Critice timpuri sunt acestea în care trăim. Or încercări te întorci nu dai de cât de complotiști, de conspiratori și urzitori de atentate. Organismul statelor europene suferă de o boală grea și veche, se cere o cură radicală, pentru că cu mijloace paliative nu se vor pute delătura relele morale, sociale și economice nici într-un chip. Organizațiunea actuală socială are o gramadă de dușmani, cari caută cu toate mijloacele să răsturne bazele ei. Unii dintre dușmanii aceștia se numesc socialisti, sociali-democrați, comunisti, alții nihilisti și alții anarhiști. În fond toți se unesc în aceea, că organizațiunea actuală socială este rea și nedreptă. Toți luptă cu acel zel, fanatism și perseveranță la răsturnarea stărei actuale, numai cât unele nuanțe vor să ajungă la scop pe o cale mai puțin forțată și cu mai puține sacrificii în avere și în viață omenescă, pe când alții, cum sunt nihilistii și anarhiștii, nu se spariă de nici un mijloc, fie el cât de înspăimântător, pentru că după cum se vede din mărturisirile lor înaintea tribunalelor, principiul lor este să ajungă la scop prin teroare, distrucțiune, feră și prin foc, c'ună cuvânt, să distrugă tot ce le stă în cale ca o lavină, care culcă tot la pământ, ce întelnește în drumul său.

Societatea nu va pute învinge ușor pe anarhiști, cari numără în șirurile sale adepți ca Reinsdorf, care în fața morții declară cu o hotărâre admirabilă: »De așu ave o miă de capete, bucuros le-aș pune pe butuc, ca să mi le taiă, spre a face să triumfeze cauza mea.« În acești omeni se vede cea admirabilă abnegațiune, care se vedea în primii martiri ai crucii, cari mergeau la morțe cu cel mai mare entuziasm. De fanatism sunt conduși și adepții anarchismului și ai nihilismului, ca și martirii tuturor credințelor religioase. Fanatismul social și politic este tot așa de distructiv, de periculos și de turbat ca și cel religios.

După această mică introducere să trecem la obiectul indicat în fruntea acestui articol. În zilele acestea s'a tractat la Lipsca înaintea tribunalului un proces despre un atentat, care au voit să-l executeze cu dinamică nise anarhiști germani cu ocaziunea înăunțării monumentului din Niederwald, când veniseră la această festivitate o gramadă de prinți germani în frunte cu împăratul Germaniei. Ziarul „N. freie Presse“ din 21 Decemvre n. publică despre acest atentat un articol important, ce-lu redreducem și noi în următoarele:

»Nu trebuie să fie omul sentimental!« Napoleon cel dintău se fi zis aceste cuvinte, când a pus să otrăvească pe bolnavii și pe răniții armatei sale din Egipt, pe cari nu-i putea transporta așa de iute, ca să nu cadă în mâinile dușmanului barbar. Măsura pute era umană, căci Mamelucii nu crătau nici p'ună prisionier, și totuși toți istoriografii bonapartiști și-au pus toate silințele, ca să scape pe eroul lor de acușațiune, declarându că este o calumnia răutăcioasă a adversarilor săi politici. Lumea nu le crede și ține morțiș pe lângă tradițiune și pelângă părerea aceea, că primul consul a escusat atunc într'adever, în brutalitatea sa, omorul atător patrioți prin frasa rece și nemilă, care adeseori o avea în gură: »Nu trebuie să fie omul sentimental!«

În zilele acestea eră s'a auzită această frasă și într'o aplicațiune mult mai brutală, decât i-a dat ei Napoleon. De astădată n'a eșit din gura unui comandant, a cărui chiamare face, să apară naturală orecare indiferență cătră viața omenescă, ci de pe buzele unui simplu muncitor, nu în tabără, ci în sala tribunalului. Celu ce a pronunțat aceste cuvinte a fost celu Reinsdorf, care este autorul principal al atentatului dela Niederwald, nimicit printr'o norocă intemplantă, seu prin căința unui complice. Reinsdorf se află încă cu șapte complici înaintea tribunalului din Lipsca. Elu se servi de aceste cuvinte spre a arăta disprețulu celu mare pentru viața omenescă. Președintele l'a întrebat, decă prin esplosiuni a vrut să omore anumite persoane prințiare, și densul răspuns liniștit: »Imi era idiferent pe cine l'ar fi putut nimeri — nu trebuie să fie omul sentimental!«

»Omulu acesta s'a caracterizat cu aceste cuvinte pe sine și cauza sa. Elu este unul dintre acei fanatici desperați, unul dintre acei dușmani inverșunați și cuprinși de un delir epidemic distructiv în contra ordinei actuale sociale, cari sub numele de anarhiști formă aparițiunea cea mai ciudată și mai tristă în viața actuală politică. Noi am văzut mai deunăzile două esemplare de acest fel în Viena. Reinsdorf se deosebese de Kammerer și de Stellmacher numai printr'o cultură mai înaltă și printr'o desteritate mai mare în espresione. Vederile sale, pozițiunea sa este totu aceea. Elu

este ca și ei un luptător înfocat în lupta de exterminare în contra societății actuale omenescă. Elu voese să ducă morțe și spaima în șirurile dușmanilor fără a ave un scop anumit. Elu, după spusa unui complice al său, a stăruit ca viața bătrănelului împărat și a prințului de coronă să fie cruțată. Elu nu este cosmopolit după cum sunt anarhiștii, din contră elu intonă în pertractare patriotismul său german, care nu i-a conces, ca să lase opera eliberării în mâinile lucrătorilor franceși. Nu i se pôte denega orecare admirațiune rezoluțiunii, cu care merge în fața morții, și lealității rece, care o desvoltă în fața judecătorilor. Un om, care în fața morții dice: »De așu ave o miă de capete, bucuros le-aș pune pe butuc, numai să pot face, ca să triumfeze cauza mea,« un astfel de om nu este de desprețit chiar și atunci, când scopurile lui sunt detestabile și nebune. Politicul cu toate acestea nu pôte ave nici o milă cu anarhiștii, pentru că ei formă un pericol îngrozitor și societatea trebuie să se apere în contra lor. Celu mult psihologicesc ilu va interesă că acesti fanatici, de cari astăzi nu sunt mulți, se folosesc de mijloace atăt de greșite spre ași ajunge scopul.

»Anarhiștii, deși resar mai cu sémă din socialisti, n'au nimic comun cu aceștia. O modifițiune a relațiunilor actuale sociale voesc și democrații sociali, der ei o voesc, după cum a zis Reinsdorf, prin lupta electorală. Ce progrese au făcut socialistii-democrații în Germania, au arătat alegerile ultime parlamentare. Până când socialistii se luptă pe terenul legal, nu li se pôte arunca în fața acelea ocări ca anarhiștilor. Anarhiștii n'au nici un program politic, căci turbarea orbă în contra vieții și a proprietății nu se pôte numi program. Ei sunt chiar dușmanii cei mai rei ai democrației sociale, căci asupra acestora cade de multe-ori câte o umbră neagră dela faptele cele urite ale anarhiștilor, în contra căreia nu se pot apăra din destul. Socialistul are o iconă bine determinată despre stat și despre societate. Elu scie ce vrea. Anarhistul nu se interesă de ceea ce va fi, numai să pôtă resturna fundamentele pe cari se basază ordinea actuală a societății.

»Democrația socială se luptă cu clară consciință în contra domniei capitalului; anarhiștii turbă ca animalele sălbate, fără de minte, și sunt cu totul incapabil de-a recunoșce, că prin faptele lor săngerose și prin atentatele lor dobândesc numai contrariul dela ce voesc. Intențiunea lor e de a lăți spaimă. Cine se spariă îns mai mult de semnele de viață, ce le dau frații dinamitiști? Statul pe care voesc să-l distrugă, principii, pe cari li amenință? Nici decum. Statul este aș încă o putere așa de mare, încăt nu i mai pasă mult (?) de cățiva fanatici, cari caută a-lu împiedecă în mersul său liniștit. Principii însă sunt apărați cu mai mari precauțiuni ca vreodată de atentate. Ei n'au causă a-și teme viața! Cu atăt mai mult îns trebuie să și-o témă burgesele și lucrătorul, care nu mai e sigur, la nici-o festivitate, la nici-o adunare de popor, de mâna scelerată a vr'unui fanatic, care e gata a duce morțe și stricăciune în șirurile poporului. Anarhiștii duc prin urmare spaima nu atăt în castelurile principilor, câtu mai mult în casele burgesele, cari apoi aprobă toate măsurile siguranței publice.

»Nu vei pute însă nici decum convinge pe anarhiști de nebunia lor și nu vor să scie nimic de aceea, că societatea actuală are și ea un drept de a esistă. Ei nu vor să scie de nici un drept și chiar și de drepturile omului vorbesc arareori. Pentru ei lupta ce-o pörtă în contra statului și a societății este lupta pentru putere. După ce din norocire sunt așa de puțin la număr, este acesta nebunia lor cea mai mare. »Decă am ave la dispozițiune câteva corpuri de armată, zise Reinsdorf în cursul procesului, »n'as trebui să dau răspuns nici unui tribunal.« Dora în cursul veacurilor următoare nu va mai fi nici o armată de anarhiști, căci înainte de ce s'ar adună o asemenea armată Europa ar peri în barbaria. Până atunci statul se apără contra anarhiștilor după aceleași principii, ce le proclamă ei. Elu are puterea și se folosese de ea condamnându-i la morțe. Din partea puterii statului le resună ecoul propriei lor devise: »Omulu nu trebuie să fie sentimental!«

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu »Gaz. tranz.«)

Pesta, 23 Decemvre. — Părechea princiară de coronă a sosit eră séră. La gară a fost salutat prințul de coronă de Jokai. Aș înainte de amăzi s'au făcutu primiriile.

Viena, 23 Decemvre. — Lucas Jauner se fi păgubit institutul „Giro Cassenverein“, defraudându-i depositul de 45,000 fl.

Lipsca, 23 Decemvre. — Procesul anarhiștilor, inculpați de atentatul dela Niederwald, s'a terminat. S'a dat următoarea sentință:

Reinsdorf s'a condamnat la morțe, eventualu la 15 ani închisore; Bachmann la 10 ani închisore; Rupsch și Kühler la morțe, eventualu la 12 ani închisore; Holzauer la 10 ani închisore. Ceilalți au fost achitați.

BIBLIOGRAFIA.

Documente privitoare la Istoria Românilor, culese de Eudoxiu Hurmuzaki, publicate în Bucuresci 1884 sub auspiciile Academiei Române și ale ministerului cultelor și ale instrucțiunii publice, volumul IV. partea II, 1600—1650, cu portretul lui Vasile Vodă-Lupul, au eșit de sub tipar și anume: Documente descoperite de d-lu C. Esarcu în arhivele din Italia; documente din arhivele Veneției publicate de Academia română; estrase din raporturile ambasadurilor venețiană cătră senat, asupra afacerilor Moldovei și ale Munteniei în limba italiană; »La Giornata di Giorgio Basta« contra Michele Vaivoda di Valachia di an 1600 con 1 successi del modesto anno, doppo la battaglia in Transilvania descritta de Achille Tarducci și un Indice despre cuprinsul cărții. Se află în Bucuresci stabilimentul grafic: Socec și Teclu, (96, strada Berzi 96).

Zur Geschichtsforschung über die Romänen este titlul unor studii istorice-critice și etnologice de V. Maniu, secretarul secțiunii istorice a Academiei de științe din Bucuresci, tradusă în limba germană de P. Broșteanu. Reșița, tipografia Sion și Pocreanu, 1884. Originalul Hunfalvy, copia Rethi et consortes potu înveța din aceste studii multe lucruri, despre care seu n'au nici idee, seu șovinismul îi face să se degradeze până a nega cu încăpăținare adevărurile istorice. Le recomandăm și această carte, precum le-am recomandat și »Teoria lui Roessler« de Xenopol. Pentru noi Români sunt adevărate tesauri, care n'ar trebui să lipsescă din biblioteca nici unuia.

Țara nouă, revistă științifică, politică, economică, și literară, apare de două ori pe lună, redactoru Ioan Nenișescu. Sumarul Nr. 20: Ioan Brătianu și situațiunea actuală, de un Român din generația nouă. — Studii asupra istoriei Românilor (Revoluțiunea lui Horia în Transilvania și Ungaria 1784—85 scrisă pe baza documentelor oficiale de Nic. Densușianu) de I. N. P. Trăsură din viața și moravurile Eschimoșilor din Groenlanda (sfârșit) de Const. C. Popovici. Abonamentul: pe un an 10 lei; pe șase luni 5 lei; pe trei luni 3 lei. Un număr 50 bani.

DIVERSE.

Biblia. — Biblia, fiindu cartea care a fost tipărită cea d'antău, este forțe adesea și cartea care conține mai multe greșeli. În Engliera se află o Bibliă publicată în 1717, care din cauza greșalelor se le de tipar s'a vândut forțe scump. În Germania, soția unui tipograf, voindu să și resbune pe soțul ei, profită de tipărirea unei noue edițiuni a Bibliei pentru a schimba înțelesul sentinței de supunere conjugală, pronunțată în contra Evei în versetul 16 de la capitolul III alu Genesei. Ea scose cele d'antău două litere din cuvântul herr (domn) și substitui silaba na, astfel că în locu de: »Soțul tău va fi domnul tău,« preceptul lui Dumnezeu se schimbă astfel: »Soțul tău va fi nebunul tău.«

O mângăere. — O femeie, alu cărei bărbat murise de curându, fu vizitată de câte-va pretine, care veniseră să o consoleze. Văduva cu lacrimile în ochi de durere zise: »O mângăere totuși mi-a rămas; acum sciu — unde petrece bărbatul meu noptile.«

Un răutăcios. — Un tână vorbesce cu un bătrănu. »Eu în fiecare săptămână mă radu odată,« zise tână. »E de prisos, replică bătrănu, și-ar fi de ajuns și o gumă de șters.«

O amazonă turcă. — Zilele trecute tână și fermecătoarea turcă Adela Hanum împreună cu omul care o întovărășă fu primită de sultan în audiență privată. Acesta ținu aprăpe o oră în care Abdul Hamid arăta tinereii o deosebită considerați și curtenia. Adela Hanum, care e din țara Curdilor, în 1877 rădicase cu cheltuelile ei un corp de voluntari printre compatrioții ei și ilu conduse în luptă contra Rușilor, comandându-lu în persoană și făcându minuni de vitejie. Acest corp aduse servicii reale și după resbelu, tână resboinică primi de la sultan două decorații. Amazona care, de cățiva ani e văduvă, s'a hotărât să se ducă la Mecca și să mără acolo în contemplare și în rugăciuni lângă mormântul profetului. Ea a venit în Constantinopole să capete mai întâu de la marele Califu învoiala ca să fie înmormântată în sfânta cetate a musulmanilor.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena

din 22 Decembrie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	124.10	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	96.	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	98.25
Rentă de hârtie 5%	90.75	Impremutul cu premiu ungar.	116.—
Impremutul căilor ferate ungare	145.20	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	116.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune)	97.60	Renta de hârtie austriacă	81.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune)	120.—	Renta de arg. austr.	83.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune)	105.75	Renta de aur austr.	104.50
Bonuri rurale ungare	100.50	Losurile din 1860	134.75
Bonuri cu cl. de sortare	100.25	Acțiunile băncii austro-ungare	856 —
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	100.—	Act. băncii de credit ungar.	304.75
Bonuri cu cl. de sortare	99.25	Act. băncii de credit austr.	293.10
Bonuri rurale transilvane	100.75	Argintul — Galbin	—
		impărătesc	5.79
		Napoleon-d'ori	9.75 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	60.20
		Londra 10 Livres sterline	123.30

Bursa de București.

Cota oficială dela 8 Decembrie st. v. 1884.

Renta română (5%)	—	Cump.	vënd.
Renta rom. amort. (5%)	—		
convert. (6%)	—		
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	—		
Credit fonc. rural (7%)	—		
" " " (5%)	—		
" " " (6%)	—		
" " " (5%)	83 1/4		
Banca națională a României	1250		
Ac. de asig. Dacia-Rom.	315		
" " " Națională	—		
Aur	12.50%		
Bancnote austriace contra aur	—		

Cursulu pieței Brașov

din 23 Decembrie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump.	8 66	Vënd.	8 66
Argint românesc		8 60		8 60
Napoleon-d'ori		9.74		9.74
Lire turcesc		10.98		11.—
Imperial		9.98		10.—
Galben		5.70		5.70
Scrisurile fonc. » Albina		100—		101.50
Ruble Rusesc		125—		126—
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungăria lui Gross (în casa prefecturii.)

8423—1884 számhoz.

Árverési hirdményi kivonat.

A brassói kir. törvészék mint tkvi hatóság közhirrét teszi, hogy Vladu Muntealü Zernesti lakos végrehajthatónak Vladu Vulcanü és társai Zernesti lakosok végrehajtást szenvedö elleni 120 frt.—kr. tökekövetelés és járlékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvészék területén lévő a Zernesti határon fekvő a Zernesti 551 számú tjkben A + alatt 1086, 3703, 3861, 3862 4208, 4218, 4220, 5266, 6575, 6908/1, 7060, 7471, 7472, 7558, 7593, 7818, 7894, 7975, 9056, 9057, 9448, 10414, 10698, 10798/3, 12605, 12888, 12931 helyr. számú ingatlanra az árverést 754 frt.—krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884 évi December hó 31-ik napján délelött 9 orakor Zernest község irodájában megtartando nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozok tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagy is 75 frt. 40 kr. készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §ában jelzett árfolyammal szamított és az 1881 évi November 1-án 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §ában, kijelölt ovadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biroságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Brasson 1884 évi October hó 18-án.

A brassoi kir. tszék mint telekkvi hatóság.

In Sala scólei de fetițe evangelice.

Vineri în 26 (14) Decembrie 1884

Concertu

alü virtuosului de violină Gerhard Brassin și a pianistei Clara Stein din Viena, cu următoarea

PROGRAMĂ:

1. »Sonata« pentru pianü și violină (Kreutzer) de Beethoven.
2. »Ciacona« pentru violă solo de Seb. Bach.
3. a) »Noveleta« de Schumann.
b) »Etuda« pentru pianü de Rubinstein.
4. a) »Am Waldessaum« de Brassin.
b) »Marșu militarü« de Brassin.
c) »La Ronde des Lütins« (joculü șiștelorü) de Bazzini.
5. »Rapsodiä ungarescä« pentru pianü de Liszt.
6. »Fantasie — Caprice« pentru violină de Vieuxtemps.

Loculü I. 1 fl. 50 cr., loc. II. 1 fl. Stalü 50 cr. — Bilete se potü cäpëta la librăria Zeidner și séra la casä.

Inceputulü la 8 óre séra.

1—3

Mersulü trenurilorü

pe linia Predealü-Budapesta și pe linia Teiușü-Aradü-Budapesta a călei ferate orientale de statü reg. ung.

Predealü-Budapesta				Budapesta—Predealü				Teiușü-Aradü-Budapesta				Budapesta-Aradü-Teiușü.			
	Trenü accelerat	Trenü de persóne	Trenü omnibus	Trenü de persóne	Trenü omnibus	Trenü accelerat	Trenü omnibus		Trenü de persóne	Trenü omnibus		Trenü de persóne	Trenü omnibus		
Bucuresc	7.15	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	Teiușü	2.39	9.50	8.20	Viena	8.25	8.35
Predealü	1.09	—	—	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Budapesta	8.00	6.55
Timișü	1.33	—	—	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Vinulü de josü	4.04	11.09	—	Szolnok	11.14	12.28
Brașovü	2.06	—	—	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Șibotü	4.35	11.43	—	Aradü	3.35	5.30
Feldiöra	2.16	6.30	5.45	Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—	Orăștia	5.02	12.13	—	Glogovațü	4.00	6.20
Apatia	2.44	7.09	6.28	Várad-Velenceze	4.21	9.37	3.25	—	Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	Gyorok	4.16	6.39
Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—	—	Deva	6.05	1.48	—	Gyorok	4.47	7.19
Homorodü	3.18	8.09	7.42	Mező-Telegd	4.40	9.59	—	—	Branicica	6.34	2.21	—	Paulișü	5.02	7.39
Hașfaleu	3.51	8.53	8.51	Rév	5.02	10.28	3.56	—	Ilia	7.01	2.54	—	Radna-Lipova	5.25	8.11
Sighișóra	4.51	10.18	10.52	Bratca	5.46	11.41	4.31	—	Gurasada	7.15	3.09	—	Conopü	5.57	8.49
Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	Bucia	6.09	12.15	—	—	Zam	7.49	3.48	—	Bêrzova	6.18	9.18
Mediașü	5.39	11.36	12.43	Huiedin	6.28	12.48	—	—	Soborșin	8.32	4.37	—	Soborșin	7.11	10.27
Copșa mică	6.00	12.11	1.23	Ciucia	6.52	1.48	5.28	—	Bêrzova	9.19	5.30	—	Zam	7.48	11.18
Micăsasa	6.29	12.35	2.07	Stana	7.32	3.21	6.01	—	Conopü	9.40	5.58	—	Gurasada	8.22	11.57
Blașiu	7.02	1.29	3.06	Aghiriș	7.51	3.54	—	—	Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ilia	8.40	12.27
Crăciunelü	7.02	1.45	3.22	Ghirbëu	8.12	4.34	—	—	Paulișü	10.32	6.56	8.41	Branicica	9.02	12.57
Teiușü	7.38	2.26	4.15	Nedeșdu	8.24	4.52	—	—	Gyorok	10.48	7.15	9.01	Deva	9.32	1.45
Aiudü	7.55	2.48	4.44	Clușiu	8.38	5.11	—	—	Glogovațü	11.17	7.48	9.30	Simeria (Piski)	10.12	2.58
Vinulü de susü	—	3.12	5.10	Apahida	8.57	5.40	7.08	—	Aradü	12.32	8.05	9.45	Orăștia	10.47	3.46
Uióra	—	3.19	5.19	Ghirbëu	9.23	6.00	7.18	—	Szolnok	12.00	8.45	6.10	Șibotü	11.14	4.20
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	Clușiu	9.50	6.29	—	—	Budapesta	4.00	2.10	7.27	Vinulü de josü	11.46	5.06
Ghirbëu	8.48	4.10	6.38	Apahida	11.15	8.14	8.29	—	Viena	7.44	6.40	—	Alba-Iulia	12.21	6.15
Apahida	—	5.39	8.51	Cucerdea	12.04	9.49	8.53	—	Teiușü	6.20	—	—	Teiușü	12.53	7.00
Clușiu	10.08	5.59	9.18	Uióra	12.12	9.58	—	—							
Nedeșdu	10.18	6.28	8.00	Vinulü de susü	12.19	10.07	—	—							
Ghirbëu	—	6.54	8.34	Aiudü	12.45	10.42	9.17	—							
Aghirișü	—	7.10	8.59	Teiușü	1.15	11.32	9.40	—							
Stana	—	7.25	9.35	Crăciunelü	1.44	12.03	—	—							
Stana	—	7.49	10.16	Blașü	2.00	12.24	10.12	—							
Huiedinü	11.33	8.11	11.04	Micăsasa	2.34	12.43	—	—							
Ciucia	12.06	8.52	12.17	Copșa mică	2.52	1.22	10.45	—							
Bucia	—	9.11	12.47	Mediașü	3.27	2.24	11.07	—							
Bratca	—	9.29	1.21	Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	—							
Rév	12.25	9.52	2.05	Sigișóra	4.50	4.17	12.15	—							
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	—							
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	Homorod	6.47	7.07	1.32	—							
Várad-Velințe	—	10.56	3.55	Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	—							
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	Apatia	8.09	8.46	2.24	—							
P. Ladány	1.54	11.14	7.30	Feldiöra	8.41	9.20	2.44	—							
Szolnok	3.14	1.47	11.05	Brașovü	9.20	10.15	3.15	—							
Buda-pesta	5.10	4.40	2.37	Teiușü	—	6.00	3.25	—							
Viena	7.30	7.44	6.40	Predealü	—	6.57	4.03	—							
	2.00	6.20	2.00	Bucuresc	—	7.32	4.28	—							
							10.25								

Nota: Órele de nópte suntü cele dintre liniile gróse